

ΕΛΕΤΑΕΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΙΟΛΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Μέλος της European Wind Energy Association

Προς:

Κύριο Φώτη Κουβέλη
Πρόεδρο Δημοκρατικής Αριστεράς
Αγ. Κωνσταντίνου 40, 10437 Αθήνα
τηλ.: 210 5214113, fax: 210 5228873
dimokratikiaristera@gmail.com

Κοινοποίηση:

Κύριο Δ. Χατζησωκράτη
Υπεύθυνο Τομέα Οικονομίας
τηλ.: 210 367583

Αθήνα, 25 Ιανουαρίου 2012

Αξιότιμε Κύριε Πρόεδρε,

Με την παρούσα επιθυμούμε να θέσουμε υπόψη σας το σημαντικό θέμα της ανάπτυξης της Αιολικής Ενέργειας στην πατρίδα μας.

Η αιολική ενέργεια είναι μια φτηνή μορφή ενέργειας που παρέχει ηλεκτρικό ρεύμα πιο φτηνό από όσο ένας σύγχρονος σταθμός φυσικού αερίου, και συμβάλει στην ενεργειακή ανεξαρτησία. Οι μελέτες που έχει παρουσιάσει ο κλάδος (ΕΜΠ, ΙΟΒΕ κλπ.) αποδεικνύουν ότι η αυξημένη διείσδυση αιολικής ενέργειας και η επίτευξη των στόχων για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, οδηγούν το 2020 σε μείωση το συνολικό κόστος ηλεκτροπαραγωγής.

Ωστόσο, το τελευταίο διάστημα έχει έλθει στο προσκήνιο της δημοσιότητας η συζήτηση για την περαιτέρω μείωση της τιμής με την οποία αγοράζεται από τον ΔΕΣΜΗΕ η ενέργεια που παράγεται από αιολικά πάρκα.

Είναι αυτονόητο ότι το θέμα αυτό είναι ζωτικής σημασίας για τον κλάδο μας, γεγονός που αυξάνει την ευθύνη των συλλογικών οργάνων διοίκησης της ΕΛΕΤΑΕΝ και έχει προκαλέσει την εύλογη ανησυχία των αιολικών επιχειρήσεων.

Οποιαδήποτε μείωση της τιμής αποζημίωσης της αιολικής ενέργειας ακόμα και κατά ελάχιστο ποσοστό:

- θα οδηγήσει πλήθος επενδύσεων σε αρνητικές αποδόσεις και απαξίωση, εξαιτίας του υψηλού κόστους επένδυσης και του υψηλού κόστους χρήματος που αντιμετωπίζουν,

ΕΛΕΤΑΕΝ

Έδρα: 19^ο χλμ. Α. Μαραθώνος, Πικέρμι 190 09 - Γραφείο Προέδρου: Τύχης 2, Χαλάνδρι 152 33, τηλ. 2106816803

Δ/ση Γραφείων Επικοινωνίας: Μάρκου Μπότσαρη 8, Κηφισιά 145 61, τηλ/fax. 2108081755

ΑΦΜ 090063056 - ΔΟΥ Παλλήνης

e-mail info@eletaen.gr / web: www.eletaen.gr

- θα θίξει ανεπανόρθωτα την αξιοπιστία της χώρας και την επενδυτική ασφάλεια, διότι θα είναι αδύνατο να εξηγηθεί πώς η Ελλάδα μειώνει τις τιμές και καθιστά μη βιώσιμη την πιο φτηνή καθαρή μορφή ενέργειας που δημιουργεί ανάπτυξη, απασχόληση και κοινωνικό πλεόνασμα,
- θα οδηγήσει σε έξοδο επιχειρήσεων και ραγδαίο περιορισμό και περιθωριοποίηση της αγοράς.

Παράλληλα, η μείωση της τιμής της αιολικής ενέργειας, δεν θα προσφέρει κανένα ουσιαστικό όφελος στο έλλειμμα του ΔΕΣΜΗΕ αφού δεν το επιβαρύνει.

Τέλος, υπογραμμίζουμε ότι με βάση τη τελευταία στατιστική της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Α.Π.Ε. (EREF 2009), η σημερινή βασική τιμή της αιολικής ενέργειας στην Ελλάδα είναι πολύ κάτω από τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο.

Κύριε Πρόεδρε,

Από τα ανωτέρω είναι σαφές ότι η ανακοίνωση ακόμα και ελάχιστης μείωσης για την τιμή της αιολικής ενέργειας θα έχει καταστροφικές συνέπειες για την ανάπτυξη χωρίς κανένα όφελος.

Επειδή η απόδοση ενός αιολικού πάρκου εξαρτάται από το αιολικό δυναμικό που διαφοροποιείται πάρα πολύ ανά έργο και από το κόστος επένδυσης που επίσης διαφοροποιείται ανά κατηγορία έργων, δεν είναι δυνατό να υπάρξουν οριζόντια μέτρα σχετικά με την τιμολόγηση της αιολικής ενέργειας. Αντιθέτως, με το σημερινό ύψος και τρόπο τιμολόγησης, πάρα πολλά σχέδια αιολικής ενέργειας δεν είναι οικονομικά βιώσιμα (σχέδια σε θέσεις με χαμηλό αιολικό δυναμικό, θαλάσσια αιολικά, υβριδικά αιολικά).

Τα μέτρα και οι πολιτικές που θα εφαρμοσθούν στο ευαίσθητο θέμα της τιμολόγησης της αιολικής ενέργειας είναι εξαιρετικά σημαντικά και επιβάλουν ευρύτερες συναινέσεις τόσο με τους φορείς της αγοράς όσο κυρίως με τα πολιτικά κόμματα και το Κοινοβούλιο.

Στο συνημμένο σύντομο υπόμνημα μπορείτε να βρείτε πιο αναλυτικά τους προβληματισμούς μας. Είμαστε βέβαιοι ότι θα τους συμμεριστείτε και θα υποστηρίξετε τα αναγκαία μέτρα που προτείνουμε προς όφελος της οικονομίας και της κοινωνίας.

Με εκτίμηση,

Παναγιώτης Παπασταματίου

Πρόεδρος Δ.Σ.

ΣΥΝΗΜΜΕΝΟ

Οποιαδήποτε μείωση της τιμής αποζημίωσης της αιολικής ενέργειας ακόμα και κατά ελάχιστο ποσοστό, θα θίξει ανεπανόρθωτα την αξιοπιστία της χώρας και την επενδυτική ασφάλεια, θα οδηγήσει πλήθος επενδύσεων σε αρνητικές αποδόσεις και απαξίωση και θα οδηγήσει σε έξοδο επιχειρήσεων και ραγδαίο περιορισμό και περιθωριοποίηση της αγοράς.

Μετά από αναλυτική συζήτηση στα όργανα διοίκησης της ΕΛΕΤΑΕΝ, σημειώνουμε τα ακόλουθα:

A. Η σημερινή οικονομική κρίση και η έλλειψη τραπεζικής χρηματοδότησης έχουν διαμορφώσει ένα εξαιρετικά δυσμενές και ασφυκτικό περιβάλλον:

1. Οι ελάχιστες χρηματοδοτήσεις που υπάρχουν κατευθύνονται κατά προτεραιότητα σε άλλες τεχνολογίες που χαρακτηρίζονται από υψηλότερες οικονομικές αποδόσεις και αν, κατ'εξαιρεση, κατευθυνθούν προς την αιολική ενέργεια συνοδεύονται με επιτόκια που, σε ορισμένες περιπτώσεις, αγγίζουν ακόμα και το 13%.
2. Η ανασφάλεια που έχει ενσκήψει ως προς την οικονομική σταθερότητα της χώρας (country risk) έχει εκτοξεύσει το σταθμισμένο μέσο κόστος κεφαλαίου (WACC) και συνακόλουθα τον εσωτερικό βαθμό απόδοσης (IRR) που απαιτούν οι ξένοι φορείς και τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που αξιολογούν τις επενδύσεις στην Ελλάδα.
3. Τα τελευταία 4 χρόνια το κόστος προμήθειας των ανεμογεννητριών στην Ελλάδα έχει μειωθεί λίγο αλλά η μείωση αυτή έχει υπερκαλυφθεί στο πολλαπλάσιο από τις μεγάλες αυξήσεις σε όλα τα υπόλοιπα κόστη και συγκεκριμένα το κόστος ηλεκτρολογικού και λοιπού υποστηρικτικού εξοπλισμού και το κόστος των συνοδών έργων υποδομής (ηλεκτρική διασύνδεση και οδοποιία). Ειδικά τα συνοδά έργα καθίστανται διαρκώς ακριβότερα εξαιτίας της αυξανόμενης τεχνικής δυσκολίας που αντιμετωπίζουν τα νέα έργα (μεγαλύτερες αποστάσεις κλπ.). Συνολικά, τα τελευταία 4 χρόνια το κόστος επένδυσης έχει αυξηθεί κατά 6-8%.

Με βάση τα ανωτέρω, η μείωση της τιμής θα έχει ως αποτέλεσμα ακόμα **και αιολικά πάρκα με πολύ καλό αιολικό δυναμικό να μην είναι πλέον οικονομικά βιώσιμα**. Κάτι τέτοιο είναι αυτονόητο ότι θα αποτελέσει το οριστικό τέλος της αιολικής ενέργειας στην Ελλάδα.

B. Πιο κρίσιμο στοιχείο που πρέπει να ληφθεί υπόψη είναι η **εξαιρετικά αρνητική επίπτωση που θα έχει στην ήδη καταρρακωμένη αξιοπιστία της χώρας, η οποιαδήποτε μείωση – έστω και κατά ελάχιστο ποσοστό- στην αποζημίωση της αιολικής ενέργειας** (είτε της βασικής τιμής είτε της κατά 20% προσαύξησης στην περίπτωση μη επιδότησης).

Θέλουμε να καταστήσουμε σαφές ότι, επί δύο δεκαετίες, η ανάπτυξη της αιολικής ενέργειας έχει στηριχθεί αποκλειστικά και μόνο στην αξιοπιστία, τη σταθερότητα και το ύψος του μηχανισμού εγγυημένων τιμών (FIT) που εισήγαγε ο νόμος 2244/1994. Ο απόλυτος σεβασμός που επέδειξαν όλες Κυβερνήσεις στην πιστή εφαρμογή των διατάξεων που εισήχθησαν το 1994 και επιβεβαιώνονταν με διαρκή νομοθετήματα (ν.2773/1999, ν.3468/2006, ν.3851/2010) είναι ένα εντυπωσιακό παράδειγμα συνέπειας και μια φωτεινή εξαίρεση από τις γνωστές χρόνιες ανεπάρκειες και αδυναμίες της ελληνικής πολιτείας.

Οφείλουμε όλοι να παραδεχθούμε ότι όλα αυτά τα χρόνια η αιολική ενέργεια υπονομεύτηκε στην Ελλάδα από την πολυνομία, την γραφειοκρατία, το ανεπαρκές θεσμικό πλαίσιο και τις συνακόλουθες δικαστικές ακυρώσεις, την έλλειψη ενημέρωσης και τις συνακόλουθες άδικες και φοβικές αντιδράσεις. Σχεδόν τίποτα δεν λειτούργησε όπως έπρεπε, παρά τις μεγάλες και εντατικές προσπάθειες στελεχών της πολιτείας και της διοίκησης που εμφανίζονταν κατά περιόδους. Το μόνο που λειτούργησε αποτελεσματικά ήταν η πολιτική και το ύψος της τιμολόγησης.

Θα ήταν τραγικό σφάλμα η ελληνική πολιτεία να υποχωρήσει από την εφαρμογή της μέχρι σήμερα τιμολογιακής πολιτικής της αιολικής ενέργειας. Αυτή η υποχώρηση θα σηματοδοτηθεί χωρίς αμφιβολία με την ανακοίνωση και της παραμικρής μείωσης (ακόμα και κάτω από 2%) της σημερινής αποζημίωσης (βασικής και προσαύξησης) που λαμβάνει η αιολική ενέργεια. Περαιτέρω, η ανακοίνωση αυτή θα δημιουργήσει εύλογη απορία σε όλες τις ελληνικές και ξένες επιχειρήσεις, αφού θα είναι πραγματικά αδύνατο να εξηγηθεί για ποιο λόγο η Ελλάδα μειώνει - έστω και ελάχιστα - την τιμή αποζημίωσης μιας από τις πιο φτηνές τεχνολογίες παραγωγής ηλεκτρισμού.

Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα, αρκετές επιχειρήσεις να αποφασίσουν οριστικά την αποχώρησή τους από την Ελληνική αγορά.

Γ. Το προσδοκώμενο “όφελος” από μια τέτοια ατυχή παρέμβαση είναι μηδαμινό. Οι ισχύουσες τιμές αιολικής ενέργειας είναι τελείως ανταγωνιστικές ή και μικρότερες από τη αποζημίωση που λαμβάνουν οι συμβατικοί σταθμοί φυσικού αερίου.

Εκτιμούμε ότι κάθε χρόνο η αιολική ενέργεια παράγει περίπου το 70% της ενέργειας Α.Π.Ε. και το 2012 θα επιβαρύνει το λογαριασμό του λεγόμενου Τέλους Α.Π.Ε. μόλις κατά 15%.

Φυσικά, με εξορθολογισμό του τρόπου υπολογισμού το, όπως έχουμε προτείνει, η αιολική ενέργεια θα επιδοτεί το Τέλος Α.Π.Ε. αφού είναι φθηνότερη από το κόστος παραγωγής με φυσικό αέριο.

Έχουμε τεκμηριώσει, η επιβάρυνση του ελλείμματος του Διαχειριστή δεν οφείλεται στις Α.Π.Ε. Επομένως, η ποινολόγηση της αιολικής ενέργειας μέσω της μείωσης της τιμής ή άλλων τρόπων (π.χ. μέσω νέων φόρων στην επιχειρηματικότητα όπως είναι οι μεταβιβάσεις μετοχών) προκειμένου να μειωθεί αυτό το έλλειμμα, στερείται, όχι μόνο αποτελεσματικότητας, αλλά και δικαιοσύνης.

Δ. Τέλος με βάση τη στατιστική της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Α.Π.Ε. (EREF 2009) ο Ευρωπαϊκός μέσος όρος (χωρίς τις Δανία, Ισπανία και Γερμανία που είναι οι πιο αναπτυγμένες αιολικά χώρες) για την αποζημίωση της ενέργειας που παράγεται χερσαία αιολικά πάρκα είναι κατά 24,5% μεγαλύτερος από την μέση τιμή FIT στην Ελλάδα που ισχύει στο ηπειρωτικό σύστημα και τα νησιά. Αν ληφθεί υπόψη μόνο η τιμή FIT για τα χερσαία αιολικά στο διασυνδεδεμένο σύστημα της Ελλάδας, η διαφορά είναι ακόμα μεγαλύτερη και ίση με 33,5%.

Η υστέρηση αυτή της αιολικής kWh στην Ελλάδα σε σχέση με τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο (24,5%-33,5%) αντισταθμίζεται σήμερα με την ύπαρξη των επιδοτήσεων κεφαλαίου ή την κατά 20% προσαύξηση σε περίπτωση μη επιδότησης που ισχύει στη χώρα μας.

Από τα ανωτέρω είναι σαφές ότι η ανακοίνωση ακόμα και ελάχιστης μείωσης για την τιμή της αιολικής ενέργειας (βασικής και προσαύξησης) θα έχει καταστροφικές συνέπειες χωρίς κανένα όφελος.

Αντιθέτως, είναι σαφές ότι αυτή τη στιγμή πρέπει να ληφθούν άμεσα μέτρα που θα θωρακίσουν την αγορά και θα συμβάλουν στην σταδιακή επανάκτηση της εμπιστοσύνης που έχει κλονιστεί:

- 1) Απαιτείται άμεσα **η Ελληνική Κυβέρνηση να ξεκαθαρίσει με έμφαση ότι δεν έχει καμία πρόθεση επανεξέτασης των τιμών που ισχύουν για την αιολική ενέργεια**, δεδομένης της οικονομικής ανταγωνιστικότητάς τους.
- 2) Απαιτείται να ενεργοποιηθεί η διάταξη του ν. 3851/2010 και να εκδοθεί η υπουργική απόφαση για την **αύξηση της τιμής αποζημίωσης των αιολικών πάρκων που αναπτύσσονται σε περιοχές με χαμηλό αιολικό δυναμικό**, λαμβανομένης φυσικά υπόψη της παραγωγικότητας των ανεμογεννητριών που εγκαθίστανται. Με τον τρόπο αυτό θα καταστεί εφικτή η άμεση υλοποίηση αιολικών πάρκων σε περιοχές της ηπειρωτικής χώρας με διαθεσιμότητα δικτύων, χωρίς υπερσυσσώρευση και τοπικές αντιδράσεις. Τα αιολικά αυτά πάρκα στο χαμηλό αιολικό δυναμικό θα ξεκινήσουν άμεσα να παράγουν πράσινη ενέργεια που –παρά την αιτούμενη προσαύξηση- θα είναι πολύ πιο φτηνή για τον καταναλωτή από τις διαθέσιμες επιλογές.

Είναι βέβαιο ότι η επίτευξη των στόχων εντός αυτής της δεκαετίας προϋποθέτει την ανάπτυξη επενδύσεων σε τέτοιες περιοχές με χαμηλό αιολικό δυναμικό όπως άλλωστε έγινε σε όλη την Ευρώπη.

Σε ανάλογη κατάσταση βρίσκονται και τα **θαλάσσια αιολικά πάρκα, που έχουν υψηλή εγχώρια προστιθέμενη αξία αλλά με το σημερινό σύστημα τιμολόγησης δεν είναι οικονομικά βιώσιμα.**

Εξίσου σημαντική είναι η αποσαφήνιση και άρση των αβεβαιοτήτων που υφίστανται σχετικά με την τιμολόγηση της παραγόμενης ενέργειας από **υβριδικά αιολικά πάρκα** είτε σε νησιά είτε στο διασυνδεδεμένο σύστημα. Ο σημερινός τρόπος τιμολόγησης δεν είναι χρηματοδοτήσιμος (bankable). Είναι πανθομολογούμενο ότι η ανάπτυξη συστημάτων αποθήκευσης είναι σημαντική παράμετρος για την επίτευξη της μεγάλης διείσδυσης και επομένως το σχετικό επενδυτικό περιβάλλον πρέπει να είναι σαφές και ασφαλές.

- 3) Απαιτείται **να εισαχθούν στα νομικά κείμενα των σχέσεων της χώρας με το ΔΝΤ/ΕΕ/ΕΚΤ, ρητές εγγυήσεις που θα διασφαλίζουν τις πληρωμές της παραγόμενης αιολικής ενέργειας** και θα καλύπτουν τον όποιο σχετικό κίνδυνο.
- 4) Απαιτείται η ελληνική Κυβέρνηση να πάρει άμεσα πρωτοβουλίες για την ενεργοποίηση του ΕΣΠΑ και άλλων χρηματοδοτικών εργαλείων σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ώστε να διασφαλιστεί η **ρευστότητα του τραπεζικού συστήματος** που θα κατευθυνθεί κατά προτεραιότητα υπέρ των επενδύσεων Α.Π.Ε.

Τα τέσσερα αιτήματα που εκθέσαμε ανωτέρω αποτελούν το ελάχιστο πλαίσιο της αναγκαίας βραχυπρόθεσμης πολιτικής προκειμένου να μην διαταραχθεί το οικοδόμημα της ανάπτυξης που με τόσο κόπο έχει κατακτηθεί τις τελευταίες δεκαετίες.